

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering
Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 9 juni 2021

Aanwezig: de dames Kuiper en Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Hofstra en In 't Hout (AB-leden)
de heer Timmer, hoofd Schoon Water (plv secretaris)
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig: de heren Fonhof (AB-lid) en Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de digitale vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom.

2. Mededelingen

Geen.

3. Verslag vergadering d.d. 12 mei 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 6 tweede alinea

De heer Van Calker merkt op dat het antwoord op de vraag of er extra strenge eisen worden gesteld aan de waterkeringen in verband met de aanwezigheid van achterliggende activiteiten zoals de stikstoffabriek anders wordt beantwoord in de commissie FAZ dan in de commissie VVSW.

De heer Douwstra antwoordt dat de provincie de normen waaraan een waterkering moet voldoen vaststelt. Dit kunnen verschillende normen zijn voor verschillende soorten waterkeringen. Er wordt o.a. rekening gehouden met het achterliggend gebied en de functie hiervan. Het waterschap dient zich aan de normen zoals gesteld door de provincie te conformeren.

Mevrouw Leenders vraagt of de aanwezigheid van de stikstoffabriek invloed heeft op de gestelde normen door provincie.

De heer Douwstra antwoordt dat dit in principe niet het geval is.

De heer Van Calker is van mening dat de verslaglegging niet eenduidig is.

De heer Douwstra licht toe dat er een extra dijk (betonnen wal) door de Gasunie wordt aangelegd rond de stikstoffabriek. Dit is bij de bouw van het project meegenomen omdat de Gasunie zelf waterbestendig dient te bouwen.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 23 juni 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Jaarrekening 2020

De heer Van Calker constateert dat de reserves op niveau zijn gebleven en is blij met dit mooie resultaat.

De heer Van Calker vraagt of de lage dividenduitkering van de waterschapsbank te maken heeft met de fraude die heeft plaatsgevonden.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

De dividenduitkering van € 55 miljoen over het boekjaar 2019 (waarvan € 1.944.000 voor ons waterschap) is juist hoger dan voorgaande jaren. De fraudezaak heeft geen invloed gehad op het voornemen van deze uitkering.

Blz. 1; Inleiding, 2^e alinea

De heer In 't Hout merkt op dat er een getal mist in de volgende zin:

“Daarnaast is de raming van oninbaarheid van de belastingdebiteuren met verhoogd.”

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

Aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren (oninbaarheid) is een extra bedrag toegevoegd van € 200.000, zijnde een opslag van 20% op de berekende voorziening bij een “normale situatie”, voor de verwachte effecten van Covid-19.

Op pagina 47 van de jaarrekening wordt hier dieper op ingegaan.

Blz. 10; Vasthouden bovenstrooms (4.7.4.)

Mevrouw Kuiper zegt dat dit punt ieder jaar wordt genoemd in de jaarrekening en vraagt of wij hier een afwachtende houding aannemen of kunnen wij ook actief actie ondernemen.

De heer Douwstra antwoordt dat wij voor de realisatie afhankelijk zijn van medeoverheden en andere partijen. Het waterschap kan dit niet zelfstandig versnellen. Het punt dient wel jaarlijks in de jaarrekening te worden opgenomen om het jaarlijks in de aandacht te houden.

Blz. 11; Plangebieden Paardetangen en Voorste diep-Flessenhals Borger (4.7.3.)

De heer Hofstra zegt dat niet bij alle posten de reden wordt genoemd waarom we wel of niet op schema liggen. Bij post 4.7.3. ontbreekt de verklaring.

De heer Douwstra antwoordt dat Paardetangen en Voorste diep-Flessenhals Borger samen 15.000 m³ leveren voor het bovenstrooms vasthouden. Daarnaast dient er nog een hoeveelheid aan het totaal m³ bovenstrooms vasthouden te worden gerealiseerd. Deze aanpassingen worden doorgeschoven naar een nieuwe planperiode.

Blz. 13; Wateroverlast door veenoxidatie (5.2)

Mevrouw Kuiper zegt dat veenoxidatie een probleem is en vindt het vervelend dat de uitvoering zolang duurt. De werksessies zijn het afgelopen jaar uitgesteld als gevolg van Covid-19 en vraagt of er rekening wordt gehouden met een nieuwe golf in verband met de doorgang van het project.

De heer Douwstra antwoordt dat bij een dergelijk groot plan, waarbij de omgeving geïnformeerd moet worden, het moeilijk is om dit via digitale weg te realiseren. Normaal worden er voor het informeren van de omgeving inloopavonden georganiseerd. Niet alle ingelanden hebben de mogelijkheid om digitaal te vergaderen en aan te sluiten bij een digitale voorlichtingssessie. Getracht wordt om zoveel mogelijk werkzaamheden uit te kunnen blijven voeren.

Blz. 15; Interne waterverdeling (5.5.7.)

De heer In 't Hout vraagt of de noodpompen ter ondersteuning van de gemalen ook in 2020 van toepassing waren.

Mevrouw Leenders antwoordt dat bovenaan op bladzijde 16 een beschrijving staat waarin dit bevestigd wordt.

Blz. 22; Akkerranden (6.8.3.)

Mevrouw Kuiper vraagt of de aanleg van akkerranden ook wordt gemonitord zodat bekend is wat het het waterschap oplevert.

De heer Douwstra antwoordt dat de aanleg van akkerranden een DAW-project is. In dit project participeert het waterschap. Tijdens dit project wordt er gemonitord en worden de akkerranden nauwlettend gevolgd.

Blz. 47; 9. Onvoorzien (V € 111.000)

De heer Hofstra vraagt of het onvoorzien van € 111.000,- toevallig hetzelfde bedrag is als de hogere bijdrage aan Het Waterschapshuis (genoemd in de voorjaarsrapportage, blz. 11 laatste alinea).

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

Er bestaat geen relatie tussen het voordeel onvoorzien 2020 en de hogere bijdrage aan Het Waterschapshuis.
--

Blz. 64; 2^e alinea; opruimen explosieven

De heer In 't Hout vraagt of het waterschap de kosten voor het opruimen van de explosieven eerst zelf moet betalen.

De heer Douwstra antwoordt dat het waterschap de kosten heeft gemaakt voor aanvullende werkzaamheden. Het Rijk zal naar verwachting de kosten vergoeden, maar het waterschap betaalt eerst de rekening voor aanvullende noodzakelijke werkzaamheden.

Blz. 65; laatste alinea; Beheerprogramma Natuurvriendelijke oevers (740)

De heer In 't Hout vraagt hoe de damwand wordt geplaatst omdat het plaatsen van een damwand in combinatie met een natuurvriendelijke oever niet bij elkaar passen en geen goede combinatie vormt.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

Om de oevers van het Noord-Willemskanaal ten zuiden van de Taarlosebrug (aan de westzijde van het kanaal) voldoende te blijven beschermen tegen golven en stromingen van (beroeps)scheepvaart moest de provincie Drenthe de oude damwand urgent vervangen door een nieuwe damwand. Onder afspraken met het waterschap heeft de provincie de nieuwe damwand 5 m uit de kant in het kanaal geplaatst. De ruimte tussen de nieuwe en de oude damwand is vervolgens verondiept (en de oude damwand is afgekort) waardoor op kosteneffectieve wijze (werk met werk maken) een relatief ondiepe, luwe zone in het kanaal is ingericht die optimale condities biedt voor de ontwikkeling van een natuurvriendelijke oever overeenkomstig de eisen vanuit de KRW. Op een aantal plaatsen zijn openingen (1 x 1 m) in de nieuwe damwand
--

uitgespaard waardoor er een goede ecologische uitwisseling is tussen kanaal en NVO. Ook zijn deze openingen geschikt als FUP's (faunauittreepplaatsen) zodat landdieren die in het kanaal zijn gevallen weer uit het kanaal kunnen komen. Achter deze openingen zijn aanvullende oeverbeschermingsmaatregelen uitgevoerd zodat de oevers ook hier goed beschermd blijven zijn en dieren toch ook goed uit het kanaal kunnen treden.

Blz. 81; laatste alinea; Het kwijtscheldingsbeleid

De heer Van Calker vraagt of en hoe er gecontroleerd wordt op de aanvragen van kwijtscheldingsaanvragen.

De heer Douwstra antwoordt dat dit via het NBK wordt geregeld.

Mevrouw Leenders zegt dat het NBK het beleid van de gemeente volgt. De gemeente is in de lead. Het waterschap is ook verantwoordelijk voor het meewerken aan de kwijtschelding die wordt aangevraagd in het kader van de belastingaffaire kinderopvang.

De heer In 't Hout zegt dat landbouwers en middenstanders geen kwijtschelding kunnen aanvragen in verband met de veronderstelling dat er vermogen aanwezig is en vraagt hoeveel geld dit voor de ingezetenen uitmaakt als de landbouwers en middenstanders worden vrijgesteld van deze regeling. Als men geen aanspraak op de regeling kan maken moet men ook niet te hoeven betalen voor de regeling.

Mevrouw Leenders stelt voor om bovenstaande vraag in de vergadering van het algemeen bestuur aan de orde te stellen.

De heer In 't Hout is redelijk tevreden over het behaalde resultaat van de jaarrekening maar is minder tevreden over het gebruik van de reserves om het tekort op de jaarrekening te vereffenen.

De heer Douwstra antwoordt dat de algemene reserves van het waterschap te hoog zijn en dat dit teruggegeven dient te worden aan de burgers.

Mevrouw Leenders zegt dat de reserves van het waterschap gebonden zijn aan de financiële verplichting volgens de Wet.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

1. De jaarrekening 2020, met een voordelig resultaat van € 2.387.000,- vast te stellen.
2. Het resultaat als volgt te bestemmen:

-algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 1.812.000,-
-algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ <u>575.000,-</u>
Totaal	€ 2.387.000,-
3. De volgende budgetten 2020 over te hevelen naar 2021:

-voorzieningen digitaal vergaderen	€ 90.000,-
-werkzaamheden atriumdak Waterschapshuis	€ <u>35.000,-</u>
Totaal	€ 125.000,-
4. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.

6. Voorjaarsrapportage 2021

Blz. 5; Omgevingswet; 2e alinea

Mevrouw Kuiper vraagt hoe beleidsneutraal de invoering van DSO kan zijn als deze in de plaats van de Keur komt.

De heer Douwstra antwoordt dat gisteren tijdens de informerende bijeenkomst van het algemeen bestuur een nadere uitleg is gegeven over de invoering van DSO. De Keur wordt één op één overgezet in DSO. Wijzigingen in de Keurregels worden in de toekomst opgenomen.

Blz. 6; tweede bullet; subsidieregelingen gemeente Assen

Mevrouw Kuiper vraagt of er ook aan andere gemeenten wordt bijgedragen voor subsidieregelingen ten behoeve van waterbewustwording of is de bijdrage aan Assen voor de subsidieregelingen een pilot en zo ja wanneer eindigt de pilot.

De heer Douwstra antwoordt dat het een pilot betreft en dat deze pilot 2 jaar duurt.

De heer In 't Hout vraagt of het waterschap actief bezig gaat om andere gemeenten te motiveren tot waterbewustwording of nemen we een afwachtende houding aan.

De heer Douwstra antwoordt dat de pilot met de gemeente Assen wordt afgewacht voordat we beoordelen hoe we hier verder mee gaan.

Blz. 6; laatste bullet; blowers

De heer Hofstra vraagt of genoemd onderzoek ons eigen onderzoek is geweest of is het onderzoek uitgevoerd door de Stowa.

De heer Timmer antwoordt dat door nieuwe technieken en nieuwe inzichten eigen onderzoek is gedaan in samenwerking met de leverancier. De proef wordt 2 jaar op 2 locaties uitgevoerd. Bij positieve resultaten zullen voor de overige zuiveringen voorstellen worden gedaan tot versnelde aanschaf van nieuwe blowers. Getracht wordt om energie en daarmee ook CO₂ te besparen.

Blz. 7; Meerkosten HVO-diesel

De heer Hofstra merkt op dat we eigenlijk van diesel af moeten maar dat dat op dit moment niet mogelijk is en HVO-diesel dan beter is dan fossiele brandstof.

Blz. 8; 2^e alinea na tabel, laatste zin; koppelkansen

De heer Hofstra vraagt of er al concreet iets bekend is over de mogelijkheden tot koppelkansen met energie coöperatie Veele.

De heer Douwstra antwoordt dat er gesprekken gaande zijn met de inwoners van Veele of er extra zonnepanelen voor hun op de locatie kunnen worden geplaatst. Er zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.

Blz. 10; laatste alinea; kindertoeslagaffaire

De heer Hofstra vraagt hoeveel gezinnen het betreft in ons gebied en constateert dat de kosten die hiervoor worden gemaakt door het Rijk worden vergoed.

De heer Douwstra antwoordt dat aan kwijtschelding van de resterende belastingschulden van getroffen ouders wordt meegewerkt door de waterschappen.

Het aantal gedupeerde ouders is niet bekend. De gegevens worden door de gemeenten beheert.

Blz. 11;

De heer Hofstra vraagt of hij het goed interpreteert dat de vergoeding aan Het Waterschapshuis jaarlijks in het voorjaar wordt verhoogd en bij de jaarrekening wordt terugbetaald en dat daarom de verhoging niet in de voorjaarsrapportage is opgenomen.

De heer Douwstra antwoordt bevestigend.

Planfase 2 van een projectfase

De heer Van Calker vraagt of het investeringsniveau wel wordt behaald als er projecten in de planfase uitlopen.

De heer Douwstra zegt dat er wel projecten in de tijd uitlopen maar dat het investeringsvolume van 17 miljoen naar alle waarschijnlijkheid wel wordt behaald.

Het investeringsvolume is altijd een streven. Er zijn jaren dat door verschillende omstandigheden het voorgenomen investeringsvolume niet kan worden behaald. Er worden subsidies ontvangen waardoor het investeringsvolume ook kan dalen.

Bijlage II; 2. Taxatie brandverzekering (nadeel € 45.000,-)

De heer In 't Hout vraagt waarom er gekozen wordt voor een periodieke taxatie en waarom er niet voor indexatie wordt gekozen.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

Eens in de zoveel jaren dient er een taxatie van de verzekerde waterschapsobjecten uitgevoerd te worden om verzekerd te zijn van uitkering. Wanneer deze waarde niet actueel is getaxeerd ontstaat discussie over de waarde van het object ten tijde van het ontstaan van de schade. Om deze gevolgen te voorkomen, wordt periodiek een taxatie uitgevoerd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

- kennis te nemen van de voorjaarsrapportage 2021;
- de 1^e begrotingswijziging 2021 vast te stellen.

7. Meerjarenraming 2022 - 2025

De heer In 't Hout zegt dat de meerjarenraming een heldere doorkijk geeft naar de toekomst en dat er een consistente lijn is met ons beleid.

Blz. 5 van het bestuursvoorstel; 3^e alinea

Mevrouw Kuiper vraagt nadere toelichting op de mogelijke consequenties voor ons waterschap in het kader van de toekomstvisie afvalwaterketen van het waterschap Noorderzijlvest.

De heer Timmer antwoordt dat de zuivering Garmerwolde in eigendom is van het waterschap Noorderzijlvest en dat wij voor 43% mede-eigenaar zijn middels een Gemeenschappelijke Regeling (GR) omdat een deel van ons afvalwater grensoverschrijdend wordt verwerkt bij de zuivering Garmerwolde. Voor aanpassingen en investeringen op de zuivering Garmerwolde betaalt Hunze en Aa's 43% aan mee.

Een persleiding met een doorsnede van 180 cm is einde levensduur. Onderzoek is gedaan en deze persleiding dient te worden vervangen. Renovatie en uitbreiding van de zuivering + aanpassing van de persleiding worden verder onderzocht en dit zou mogelijk op middellange termijn uitgevoerd kunnen worden.

De heer Hofstra vraagt of de toekomstvisie afvalwaterketen stad Groningen alleen het deel van Noorderzijlvest betreft of wordt ook het deel van de stad Groningen van Hunze en Aa's hierin meegenomen.

De heer Douwstra antwoordt dat het in zijn geheel wordt beoordeeld voor beide waterschappen.

De heer Hofstra zegt dat de extra energieopwekking nu alleen aan Noorderzijlvest wordt toegekend in het kader van de energieopgave en vraagt of er ook een gedeelte aan de eigen doelstelling van Hunze en Aa's kan worden toegerekend omdat wij meebetalen aan de investeringen van de rwzi Garmerwolde. Mogelijk door een garantie van oorsprong.

De heer Timmer verwacht niet dat dit mogelijk is. Het is een complexe materie in de keten.

De heer Hofstra zou het redelijk vinden als wij de energieopwekking zelf konden toerekenen aan onze doelstelling omdat we wel voor 43% meebetalen aan de investeringen van de rwzi Garmerwolde.

De heer Timmer antwoordt dat de verwerking van het slib goedkoper voor ons wordt omdat ze goedkope energie gebruiken door de investeringen. Voor alle voordelen door de investeringen hebben wij ook 43% voordeel bij de verwerking van ons deel slib.

De heer Hofstra zegt dat nader onderzoek naar de mogelijkheden van de toerekening aan de doelstelling energie wel interessant kan zijn.

Mevrouw Leenders stelt voor om bovenstaande in de vergadering van het algemeen bestuur aan de orde te stellen.

Blz. 6 van het bestuursvoorstel; tabel

De heer In 't Hout constateert dat voor gezinnen met een agrarisch bedrijf de tarieven de meeste verhoging laten zien de komende jaren en maakt zich hier zorgen over. Spreker vraagt of de tarieven voor deze categorie in de toekomst niet kunnen worden verlaagd.

Mevrouw Leenders zegt dat de tarieven worden vastgesteld conform het vastgestelde belastingstelsel.

De heer Douwstra deelt mede dat er onderzoek gaande is naar het huidig gehanteerde belastingstelsel.

De heer Van Calker deelt de gevoelens van de heer In 't Hout.

De heer Van Calker vraagt of er ook rekening gehouden wordt in de meerjarenraming met mogelijke prijsstijgingen voor de uitvoering van projecten.

De heer Douwstra antwoordt dat er rekening wordt gehouden dat de kosten stijgen. De prijzen worden geïndexeerd met 2 á 3% zoals dit in Nederland wordt gehanteerd.

Mevrouw Leenders zegt dat alle bedragen zoals genoemd in de meerjarenraming een inschatting is van de verwachte kosten voor de komende jaren.

Blz. 14 en 36 van de Meerjarenraming

Veenoxidatie

De heer Van Calker zegt dat er al jarenlang onderzoek wordt gedaan naar de veenoxidatie en vraagt waarom dit niet sneller kan.

De heer Douwstra antwoordt dat het waterschap niet leidend is in het onderzoek van en naar veenoxidatie. De provincies Groningen en Drenthe, samen met diverse andere instanties, hebben het voortouw in dit onderzoek. Het waterschap probeert de onderzoeken te versnellen maar wij zijn afhankelijk van andere partijen.

De heer Hofstra vraagt of het investeringsvolume van 17 miljoen in de komende jaren wordt verhoogd na onderzoek.

De heer Douwstra antwoordt dat alles wordt uitgewerkt voor de komende jaren met in achtneming van alle opgaves.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:
In te stemmen met de meerjarenraming 2022 – 2025.

8. Rondvraag

De heer Van Calker stelt dat er plaatselijk veel water is gevallen in de afgelopen periode en vraagt of hierdoor problemen zijn ontstaan.

De heer Douwstra antwoordt dat het vele water beheersbaar is en er geen problemen zijn geweest.

De heer In 't Hout vraagt of de peilen hoger worden gezet als gevolg van de bodemdaling.

De heer Douwstra antwoordt dat het peilbeheer de bodemdaling volgt.

De heer In 't Hout vraagt of de meetlat (peilschaal) wordt verplaatst.

De heer Douwstra antwoordt dat de peilschalen niet worden verplaatst omdat het NAP (Normaal Amsterdams Peil) wordt gehanteerd. De peilen worden aangepast aan de bodemdaling.

De heer In 't Hout vraagt of dit doorlopend gebeurt of middels peilbesluiten.

De heer Douwstra antwoordt dat daar waar bodemdaling snel plaatsvindt er per 5 cm daling het peil wordt aangepast. In gebieden waar de bodemdaling veel langzamer gaat worden de peilen middels een nieuw peilbesluit vastgesteld.

De heer In 't Hout is van mening dat de praktijk anders lijkt dan de theorie.

De heer Van Calker zegt dat hem ter ore is gekomen dat er water in kelders bij particulieren staat na hevige regenval en vraagt of dit ook is gemeld bij het waterschap.

De heer Douwstra antwoordt dat als er klachten binnenkomen hier actie op ondernomen wordt maar in dit geval is dit niet bekend.

De heer Douwstra deelt mede dat de peilen in de afgelopen periode laag zijn gehouden om de drainages te laten lopen.

9. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 22 september 2021.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter